

Wyrok z dnia 9 kwietnia 1999 r.

III RN 185/98

W przypadku odprawy celnej czasowej dwuletni termin przedawnienia wymiaru należności celnych rozpoczyna się z upływem ustalonego terminu wywozu za granicę towaru będącego przedmiotem czasowego przywozu.

Przewodniczący: SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Waldemara Grudzieckiego, po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 1999 r. sprawy ze skargi Barbary K. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. z dnia 30 kwietnia 1996 r. [...] w przedmiocie wymiaru cła, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Gdańsku z dnia 6 lutego 1998 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e

Zaskarżonym rewizją nadzwyczajną Ministra Sprawiedliwości wyrokiem z dnia 6 lutego 1998 r. Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Gdańsku stwierdził nieważność decyzji Prezesa Głównego Urzędu Ceł z dnia 30 kwietnia 1996 r. oraz poprzedzającej ją decyzji Dyrektora Urzędu Celnego w G. z dnia 22 kwietnia 1995 r. uznającej odprawę celną czasową z dnia 25 listopada 1992 r. należącego do Barbary K. towaru (tkanin i dodatków krawieckich) za odprawę celną ostateczną i wymierzającej należności celne w łącznej kwocie 7.455,00 zł.

Podstawę tego wyroku stanowi ustalenie, że zaskarżone decyzje wymierzające należności celne zostały wydane z rażącym naruszeniem wynikającej z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. - Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 71, poz. 312 ze zm.) zasady przedawnienia wymiaru należności celnych po upły-

wie 2 lat od dnia, w którym powstał obowiązek ich uiszczenia. Według NSA sytuacja taka zachodzi w rozpatrywanej sprawie, skoro odprawa czasowa nastąpiła w dniu 25 listopada 1992 r., a - jak twierdzą organy celne - strona nie dopełniła warunków odprawy czasowej. Zdaniem NSA, należy przyjąć, że odprawa ta - zgodnie z art. 18 Prawa celnego - stała się odprawą ostateczną już od dnia 25 listopada 1992 r. Od dnia następnego zatem po tym terminie biegł dwuletni termin przedawnienia, który upłynął z dniem 26 listopada 1994 r. Decyzja celna z dnia 22 kwietnia 1995 r. wydana po upływie przedawnienia jest nieważna w myśl art. 156 § 1 pkt 2 KPA. Przyjmując taką podstawę rozstrzygnięcia NSA nie rozpatrywał zgłoszonych w skardze zarzutów dotyczących błędnego - zdaniem skarżącej - ustalenia organów celnych, że nie dokonała ona wywozu towarów za granicę z zachowaniem warunków odprawy celnej czasowej.

Minister Sprawiedliwości zarzucił powyższemu wyrokowi rażące naruszenie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) oraz art. 83 ust. 1 w związku z art. 18 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. Prawo celne.

Według Ministra Sprawiedliwości Naczelny Sąd Administracyjny z rażącym naruszeniem zasad odprawy celnej czasowej określił termin przedawnienia wymiaru przedmiotowych należności celnych po upływie 2 lat od dnia dokonania tej odprawy chociaż określony został wówczas termin powrotnego wywozu za granicę do dnia 30 kwietnia 1993 r. Dopiero po tym dniu określającym obowiązek wywiezienia towaru powstał obowiązek zapłaty cła i od tej daty należy liczyć upływ dwuletniego terminu przedawnienia określonego w art. 83 ust. 1 Prawa celnego.

Wniosek rewizji nadzwyczajnej zawierał żądanie uchylecia zaskarżonego wyroku i oddalenia skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Naczelny Sąd Administracyjny wziął pod uwagę wyłącznie daty czynności celnych, tj. datę odprawy celnej warunkowej (25 listopada 1992 r.) i datę decyzji o wymiarze cła (22 kwietnia 1995 r.). Stwierdzenie, że między wymienionymi czynnościami upłynęło więcej niż 2 lata doprowadziło NSA do oceny, że należności celne zostały wymierzone z naruszeniem określonego w art. 83 ust. 1 Prawa celnego zakazu wydania decyzji w sprawie wymiaru należności celnych.

Zasadnie zarzucił Minister Sprawiedliwości rażące naruszenie wskazanych przepisów prawa materialnego, gdyż błędne było utożsamienie w zaskarżonym wyroku daty wydania decyzji o odprawie czasowej z początkiem biegu dwuletniego terminu, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Prawa celnego. Stosownie bowiem do tego przepisu początkowym dniem przedmiotowego terminu jest dzień, w którym powstał obowiązek uiszczenia należności celnych. W przypadku zaś odprawy celnej czasowej – stosownie do art. 18 i art. 68 ust. 2 Prawa celnego – zobowiązanie do uiszczenia cła przywozowego (opłaty manipulacyjnej dodatkowej) powstaje jeżeli w ustalonym terminie podmiot zobowiązany nie wywiózł z powrotem za granicę towaru będącego przedmiotem czasowego przywozu. W przedmiotowej sprawie termin wywozu został ustalony w decyzji o czasowym dopuszczeniu towaru na polski obszar celny na dzień 30 kwietnia 1993 r. W stosunku do tego terminu do dnia podjęcia decyzji o wymiarze cła (22 kwietnia 1995 r.) nie upłynąłby jeszcze dwuletni termin, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Prawa celnego.

W konsekwencji przyjęcia wadliwych założeń co do wskazanych przepisów prawa materialnego Naczelny Sąd Administracyjny nie rozpoznał zarzutów przedstawionych w skardze na zaskarżoną decyzję. Powoduje to konieczność uchylecia wyroku wobec usprawiedliwionej podstawy rewizji nadzwyczajnej i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 393¹³ § 1 KPC w związku z art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego... Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.).

=====